

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ПО
ГЕОФИЗИКА, ГЕОДЕЗИЯ И ГЕОГРАФИЯ
№ 4331 21.06.2016 г.
СОФИЯ

До

Председателя на Научното жури

Относно:

Дисертационен труд под заглавие:

„Екосистемни и ландшафтни услуги на

Дунавската равнина между река Тимок и река Искър“

за получаване на научната и

образователна степен „доктор“ на

инж. Росица Славчева Янева

Становище

на доц.д-р Биляна Борисова, член на Научното жури,

Геолого-географски факултет, Софийски университет „Св.Климент Охридски“

Уважаеми г-н Председател,

Постъпилата документация за придобиване на научната и образователна степен „доктор“ в професионално направление 4.4. Науки за земята и научна специалност 01.08.01. „Физическа география и ландшафтознание“ на инж. Росица Славчева Янева, докторант към департамент География, секция „Физическа география“ на Националния институт по геофизика, геодезия и география на Българската академия на науките, е в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и на Правилника за прилагането му.

Представеният за становище дисертационен труд се отличава с определени достойнства, които резюмирам тук:

1. Налице са представителни, както в национален, така и в европейски мащаб, резултати от задълбочено и много трудоемко изследване върху актуална тематика, които могат да се интерпретират като висок информационен актив

в контекста на желаното устойчиво планиране и управление на територията на Дунавската равнина.

2. Трудът може да се разглежда и като повишаващ осведомеността в средите на специалистите и на заинтересованите лица, доколкото оценката на екосистемните услуги е нова сфера на научни и научно-практически изследвания в България. Дисертантът умело използва терминология и методика, които от гледна точка на историята на концепцията за екосистемните услуги, все още са в процес на развитие.
3. За разлика от доминиращите подходи за използване на класовете земно покритие и земеползване като основни пространствени единици за идентифициране, оценка и картографиране на екосистемните услуги (особено в регионални машаби на изследване), дисертантът провежда изследването в границите на ландшафтите в качеството им на пълни природни и природно-антропогенни комплекси. Подобен подход увеличава значително прецизността на проведената оценка и дава основа за разнообразни интерпретации на екосистемните услуги в изследвания район за практически цели.
4. Изследването разширява научната база в ландшафтните изследвания в западната част на Дунавската равнина. Създадената актуална ландшафтна карта е сериозна основа за последващи оценъчни и прогнозни изследвания.
5. Изследването се фокусира върху представителни за условията на западната част от Дунавската равнина материални и регулиращи екосистемни услуги, и на това основание – представените научни резултати могат да бъдат използвани при разработването на нови устойчиви подходи за управление на ландшафтния капитал с непосредствено участие на местното население, вкл. в направлението на т. нар. схеми за „плащане за екосистемни услуги“.
6. Изследването отделя подчертано внимание върху водите, които имат водещата роля в съвременните ландшафтформирани процеси в тази част на Дунавската равнина и следователно върху потенциала на ландшафтите да формират екосистемни услуги. На същото основание дисертантът логично анализира състоянието на водите като индикатор за актуалното натоварване върху екосистемните услуги и като потенциален показател в анализа на балансите „осигуряване-потребление“ на екосистемни услуги.

Разбира се, бих могла да коментирам някои спорни въпроси, възникващи във връзка с използването в заглавието на дисертационния труд на израза „екосистемни и ландшафтни“ услуги, което дава заявка за разграничаването им в изследването, но не съответства на изложението. Известно нарушаване на логиката на изследването виждам в обстоятелството, че теренните изследвания предшестват ландшафтната диференциация, вместо да потвърдят и коригират предварителните резултати на ландшафтния анализ. Отдавам тези решения на дисертанта на желанието й да бъде прецизна и изчерпателна.

Въз основа на посоченото, с убеденост в достойността на представения дисертационен труд и неговите научни приноси, предлагам на членовете на почитаемото Научно жури да присъдят на кандидата инж. Росица Славчева Янева образователната и научна степен „доктор“ по „Физическа география и ландшафтознание“.

20.06.2016

/доц.д-р Биляна Борисова/